

5 Μαρτίου, 1991

[Α.ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

1. FARUK KOMURGU,

2. EL SAYED ISMAIL AHMET ISMAIL,

Εφεσείοντες,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 5352, 5353).

- 5 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 134 — Η παράταση χρόνου καταχώρησης έφεσης τόσο εναντίον της ποινής όσο και εναντίον της καταδίκης είναι θέμα που ανάγεται στην διακριτική ευχέρεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου το οποίο πρέπει να ικανοποιηθεί ότι υπάρχει πραγματικά εύλογη αιτία για την παραχώρηση τέτοιας παράτασης — Τι αποτελεί εύλογη αιτία είναι θέμα που εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης.
- 10 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 135 (β) — Δικαίωμα έφεσης αναφορικά με καταδίκη κατόπιν ομολογίας ενοχής του κατηγορουμένου υπάρχει μόνο στην περίπτωση που τα πραγματικά γεγονότα στο κατηγορητήριο τα οποία παραδέχτηκε δεν αποκαλύπτουν ποινικό αδίκημα.
- 15 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 69 (1) (α) — Μιά από τις ειδικές απολογίες του κατηγορουμένου είναι η έγερση ένστασης αναφορικά με την έλλειψη δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου είτε για τον ίδιο είτε για το αδίκημα. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από τον κατηγορούμενο πριν απολογηθεί στο κατηγορητήριο.
- 20 Λέξεις και Φράσεις — Ο όρος "πριν απολογηθεί στο κατηγορητήριο ή το κατηγορητήριο το καταχωρηθέν στο Κακούρητοδικείο" στο άρθρο 69(1) (α) του Νόμου, Κεφ. 155 ρυθμίζει τη διαδικασία κατά τη δίκη και δεν αποκλείει κατ' ανάγκη την έγερση του για πρώτη φορά στην έφεση.
- 25 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 64 — Το Δικαστήριο μπορεί να διορίσει δικηγόρο για την υπεράσπιση των εφεσεϊόντων.

Οι εφεσείοντες που ήταν αλλοδαποί αντιμετώπιζαν δύο κατη-

γορίες αναφορικά με αδικήματα κατοχής ελεγχόμενου φαρμάκου Τάξης Β και κατοχής προς τον σκοπό προμήθειας του ιδίου φαρμάκου σε άλλα πρόσωπα κατά παράβαση των άρθρων 2, 3 Πρώτος Πίνακας, Μέρος ΙΙ, 6 (1) (2), 6 (1) (3), 24, 30, 31 και Τρίτος Πίνακας του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 (Νόμος Αρ. 29 του 1977), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Αρ. 67 του 1983 και 166 του 1987. Καταδικάστηκαν και στις δύο κατηγορίες. Στην πρώτη βάσει ομολογίας ενοχής και στη δεύτερη κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας κατά την οποία εξετάστησαν τα παραδεκτά γεγονότα βάσει του άρθρου 19 του περί Αποδείξεως Νόμου, Κεφ. 9 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 86 του 1986 και τους επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 5 1/2 χρόνων στον πρώτο και 6 χρόνων στον δεύτερο κατηγορούμενο. Με την αίτηση τους που έγινε με την πρώτη ευκαιρία ζητούν παράταση χρόνου καταχώρησης έφεσης και εναντίον της καταδίκης τους επιπρόσθετα προς τις εφέσεις τους εναντίον της ποινής τις οποίες καταχώρησαν οι ίδιοι χωρίς νομική συμβουλή. Η αίτηση τους βασίζεται πάνω στο Άρθρο 134 του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

Οι λόγοι της έφεσης τους σε περίπτωση που θα δοθεί η σχετική παράταση είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Οι κατηγορίες περιέχουν πέραν του ενός αδικήματος.
- 2) Τα αδικήματα που διάπραξαν δεν αποτελούν αδικήματα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κυπριακού Δικαίου, και
- 3) Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να ειδικάσει την υπόθεση.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ασκώντας τη διακριτική του εξουσία παραχώρησε την αιτούμενη άδεια για παράταση χρόνου της έφεσης εναντίον της καταδίκης και στις δύο κατηγορίες αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

- Πρώτη κατηγορία* 1) Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης.
- 2) Το δεύτερο λόγο της έφεσης ότι δηλαδή τα αδικήματα που διαπράχθησαν δεν αποτελούν αδικήματα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κυπριακού Δικαίου που ανταποκρίνεται στο άρθρο 135 (β) του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

Δεύτερη κατηγορία 1) Τούς δύο τελευταίους λόγους της έφεσης.

- 2) Όλα τα σχετικά περιστατικά της υπόθεσης. Επίσης διέταξε προς αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης η ειδοποίηση που καταχωρήθηκε ως έφεση εναντίον της ποινής να θεωρηθεί και ως έφεση εναντίον της καταδίκης οι δε λόγοι της έφεσης εναντίον

της καταδίκης να είναι οι τρεις λόγοι που αναφέρονται προηγουμένως.

Διαταγή ως ανωτέρω.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- 5 *Meawer (1990) 2 C.L.R. 245;*
R v Nicco [1972] Crim. L. R. 420;
R v Singh, 173 Crim. L.R. 36;
R v Reis and Others, 12 C.L.R. 8;
Mouyios and Others v The Police (1974) 2 C.L.R.23.

10 Αίτηση.

Αίτηση για παράταση του χρόνου καταχώρησης έφεσης εναντίον της καταδίκης επιπρόσθετα προς τις εφέσεις εναντίον της ποινής την οποία καταχώρησαν οι εφεσεύοντες χωρίς τις υπηρεσίες δικηγόρου.

- 15 *A. Παντελίδης, για τους εφεσεύοντες.*

Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, για την εφεσίβλητη.

- 20 *A. ΛΟΙΖΟΥ, Π.:* Στις εφέσεις αυτές, μετά το διορισμό από το Δικαστήριο δικηγόρου για την υπεράσπιση των εφεσειόντων κάτω από το Άρθρο 64 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155 υποβλήθηκε αίτηση σύμφωνα με το Άρθρο 134 του ιδίου Νόμου, για παράταση του χρόνου καταχώρησης έφεσης και εναντίον της καταδίκης τους επιπρόσθετα προς τις εφέσεις τους εναντίον της ποινής, τις οποίες καταχώρησαν οι ίδιοι μέσω των αρχών των Κεντρικών Φυλακών, χωρίς να έχουν τις υπηρεσίες δικηγόρου στο στάδιο εκείνο.

- 30 Οι εφεσεύοντες οι οποίοι αντιπροσωπεύοντο στη δίκη τους ενώπιον του Κακουργιοδικείου από δικηγόρο παραδέχθηκαν ενοχή στην πρώτη κατηγορία για κατοχή ελεγχόμενου φαρμάκου Τάξης Β, κατά παράβαση των άρθρων 2,

3, Πρώτος Πίνακας, Μέρος II, 6(1)(2), 24, 30, 31 και Τρίτος Πίνακας του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 (Νόμος Αρ. 29 του 1977), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Αρ. 67 του 1983 και 166 του 1987. Δεν παραδέχθηκαν όμως ενοχή στη δεύτερη κατηγορία η οποία ήταν για κατοχή ελεγχόμενου φαρμάκου Τάξης Β, προς τον σκοπό όπως προμηθεύσουν αυτό σε άλλα πρόσωπα κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, Πρώτος Πίνακας, Μέρος II, 6(1)(3) 24, 30, 31 και Τρίτος Πίνακας του ιδίου Νόμου. 5
10

Κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας κατά την οποία εξετάστησαν τα παραδεχτά γεγονότα βάσει του Άρθρου 19 του περί Αποδείξεως Νόμου, Κεφ. 9 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 86 του 1986, και αφού ακούστηκαν νομικά επιχειρήματα βρέθηκαν ένοχοι και στη δεύτερη κατηγορία και τους επιβλήθηκε ποινή σε αυτή. Στον πρώτο εφεσείοντα 5 1/2 χρόνια φυλακή και στο δεύτερο 6 χρόνια φυλακή. Δεν επιβλήθηκε ποινή στην πρώτη κατηγορία μια και τα γεγονότα της πρώτης κατηγορίας περιλαμβάνονταν στη δεύτερη. 15
20

Στην ένορκη δήλωση που επισυνάπτεται, και πάνω στην οποία στηρίζεται η αίτηση, εκτίθενται τα σχετικά γεγονότα και τα νομικά σημεία πάνω στα οποία ζητείται η άδεια για καταχώρηση έφεσης σε περίπτωση που θα δοθεί η σχετική παράταση που ζητείται με την αίτηση αυτή, και αυτά είναι τα ακόλουθα:- 25

(1) Οι κατηγορίες περιέχουν πέραν του ενός αδικήματος.

(2) Τα αδικήματα τα οποία παραδέχθηκαν και/ή καταδικάστηκαν δεν αποτελούν αδικήματα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κυπριακού Δικαίου, και 30

(3) Το Δικαστήριο το οποίο εκδίκασε την υπόθεση δεν είχε δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση.

Για να επιτύχει μια τέτοια αίτηση για παράταση του

χρόνου καταχώρησης ειδοποίησεως εφέσεως πρέπει να αποδειχθεί ότι υπήρξε βάσιμος λόγος για την καθυστέρηση. Στην απόφαση στην Ποινική Αίτηση Αρ. 2/90 του Mohamed Ahmed Saad Menwer (1990) 2 C.L.R. 245, γίνεται μια ανασκόπηση του όλου θέματος και κρίνουμε περιττό να τα επαναλάβουμε εδώ.

Το Άρθρο 134 του Νόμου παρέχει διακριτική ευχέρεια στο Δικαστήριο. Το τί είναι βάσιμος λόγος για την άσκηση αυτής της διακριτικής ευχέρειας είναι θέμα που εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Από το μεγάλο αριθμό αποφάσεων στις οποίες έχει δοθεί τέτοια παράταση, είτε το Δικαστήριο αρνήθηκε να δώσει, συνάγεται ότι παράταση δίδεται όταν συντρέχει ουσιαστική αδυναμία του εφεσείοντα να ενεργήσει έγκαιρα και ορθά για την καταχώρηση εφέσεως. Αυτή η αδυναμία μπορεί μεταξύ άλλων να οφείλεται και στο γεγονός ότι ο εφεσείων δεν είχε έγκαιρα την ευκαιρία νομικής συμβουλής ή ότι ο δικηγόρος ο οποίος τον αντιπροσώπευε κατά τη δίκη και ο οποίος έχει το καθήκον να συμβουλεύει κατά πόσο ή όχι μια έφεση πρέπει να γίνει, δεν φαίνεται να έχει δώσει τέτοια συμβουλή μαζί με τους λόγους τους οποίους θα ήταν διατεθειμένος να συζητήσει στο μέλλον. (Βλέπε, *R. v. Nicco* [1972] Crim. L.R. 420, *R. v. Singh*, 173 Crim. L.R. 36).

Στην προκειμένη περίπτωση οι δύο εφεσείοντες οι οποίοι είναι ξένοι υπήκοοι - από την Τουρκία ο πρώτος και από την Αίγυπτο ο δεύτερος - έδειξαν την πρόθεση τους για άσκηση του δικαιώματος εφέσεως και μόνοι τους καταχώρησαν εφέσεις κατά της ποινής χωρίς να έχουν νομική συμβουλή. Η δε αίτηση για παράταση έγινε με την πρώτη ευκαιρία και μόλις έτυχαν νομικής συμβουλής ως προς το θέμα της φύσεως της εφέσεως που θα έπρεπε να είχαν καταχωρήσει.

Οι δύο τελευταίοι λόγοι εφέσεως που αναφέρθηκαν πιο πάνω, μαζί με τα υπόλοιπα περιστατικά της υπόθεσης δικαιολογούν το Δικαστήριο τούτο να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια και να δώσει την αιτούμενη άδεια για παράταση του χρόνου καταχώρησης εφέσεων και εναντίον

της καταδίκης στη δεύτερη κατηγορία. Το θέμα όμως καταχώρησης έφεσης εναντίον καταδίκης βάσει ομολογίας ενοχής, όπως συμβαίνει με την πρώτη κατηγορία ρυθμίζεται από το Άρθρο 135 του Νόμου το οποίο δίδει τέτοιο δικαίωμα για άσκηση εφέσεως, πρώτο κατά της ποινής, 5 εκτός αν η ποινή είναι καθορισμένη από το Νόμο και δεύτερο κατά της καταδίκης για το λόγο ότι τα πραγματικά γεγονότα τα ισχυριζόμενα στο κατηγορητήριο που καταχωρήθηκε στο Κακουργιοδικείο εκείνο, τα οποία παραδέχθηκε, δεν αποκαλύπτουν ποινικό αδίκημα. 10

Σε ότι αφορά το λόγο εφέσεως ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία θα πρέπει να λεχθεί εδώ ότι σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κεφ. 155 που προβλέπει στην παράγραφο 1(α) για τις ειδικές απολογίες, ένας κατηγορούμενος μπορεί πριν απολογηθεί να ισχυρισθεί ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία και ότι άλλο Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία γι αυτό ή για το ποινικό αδίκημα που κατηγορείται και τότε αν ο ισχυρισμός γίνει αποδεκτός το Δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση για να εκδικαστεί ενώπιον του Δικαστηρίου της Δημοκρατίας το οποίο έχει δικαιοδοσία, 20 είτε πάνω στον κατηγορούμενο είτε για το αδίκημα. (Βλέπε *R. v. Ali Ahmet Reis and Others*, 12 C.L.R. 8, την υπόθεση *Mouyios and Others v. The Police* (1974) 2 C.L.R. σελ. 23.) Αποφασίστηκε ότι ο όρος "πριν απολογηθεί στο 25 κατηγορητήριο ή το κατηγορητήριο το καταχωρηθέν στο 'Κακουργιοδικείο" που βρίσκεται στο άρθρο 69(1)(α) του Νόμου, Κεφ. 155, ρυθμίζει τη διαδικασία κατά τη δίκη, προφάνως με τον τρόπο που περιγράφεται στην υπόθεση *Reis* (πιο πάνω), και δεν αποκλείει κατ' ανάγκη τη δυνατότητα να εγερθεί τέτοιο θέμα για πρώτη φορά κατ' έφεση. 30

Θα πρέπει δε να λεχθεί ότι εκεί που ένα Δικαστήριο εσφαλμένα ασκεί δικαιοδοσία, η διαδικασία είναι άκυρη από την αρχή.

Κάτω από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης αυτής και μια και ο δεύτερος λόγος εφέσεως ανταποκρίνεται στη δεύτερη αυτή προϋπόθεση του άρθρου τούτου δίδομε παράταση χρόνου για το λόγο αυτό και για την 35

πρώτη κατηγορία.

5 Προς αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης η ειδοποίηση η οποία καταχωρήθηκε ως έφεση εναντίον της ποινής θα θεωρηθεί και ως έφεση εναντίον της καταδίκης όπως έχουμε αποφασίσει πιο πάνω, οι δε λόγοι αυτής θα είναι οι τρεις λόγοι τους οποίους αναφέραμε πιο πάνω.

Διαταγή ως ανωτέρω.